

Vreme: 22.12.2017 16:03

Medij: Tanjug

Link: <http://www.tanjug.rs>

Autori: Tanjug

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Izložba "Osijek-Petrinja-Beograd..." u Etnografskom muzeju

2983

Izložba "Osijek-Petrinja-Beograd..." u Etnografskom muzeju

BEOGRAD 22. decembra (Tanjug) - Kolekcija predmeta iz zaostavštine uglednih srpskih građanskih porodica Radanović iz Osijeka i Tomić iz Petrinje čuva se u Etnografskom muzeju u Beogradu i predstavlja okosnicu izložbe "Iz prošlosti jedne porodice Osijek-Petrinja-Beograd" čije otvaranje zakazano za 26. decembar Etnografskom muzeju u Beogradu.

Izložba prikazuje prva zabeležena svedočanstva postojanja, društvenog uspona, trajanja i gašenja tih srpskih porodica, kao i njihov život u različitim multikulturnim sredinama i državama, u složenim istorijskim okolnostima i društvenim promenama. Odabranim predmetima predstavljen je svakodnevni život tih porodica iz ugla tradicionalnog i modernog, javnog i privatnog, muškog i ženskog sveta.

Veći deo izložbe prati porodicu Radanović u Osijeku koja se može smatrati predstavnikom srpske građanske porodice nastale i oblikovane u Habzburškoj monarhiji.

Pozicija ove porodice na društvenoj lestvici konstantno je rasla od kraja 18. veka do Drugog svetskog rata. Osnovu njihove ekonomske stabilnosti činila je trgovina tekstilnim materijalima: suknom, prekrivačima i pozamanterijom.

Pored porodičnog poslovanja abadžija i trgovaca muški predstavnici u 20. veku su bili: veleposednici, industrijalci, sudije okružnog suda, kraljevski javni beležnici, oficiri i gradonačelnici.

Kontinuirano i aktivno su učestvovali u javnom, kulturnom, crkvenom, društvenom i političkom životu grada Osijeka. Najviši uspon porodica doživljava u četvrtoj deceniji dvadesetog veka.

Identitet ove porodice ogleda se u stalnom preplitanju tradicionalnih vrednosti i normi srednjoevropskog građanskog društva.

Porodica je bila pravoslavne vere i u njenom okrilju i široj zajednici slavljani su verski praznici i poštovani tradicionalni običaji.

Žene iz ove porodice su se starale o vaspitanju i obrazovanju dece.

Takođe, bile su u službi reprezentacije supruga, porodice i domaćinstva, a važnu ulogu su imale u oblikovanju enterijera i vizuelnog identiteta porodične kuće.

Porodične i ratne tragedije, izbeglištvo, kao i neposredni događaji vezani za uspostavljanje posleratnog sistema naglo su prekinuli razvoj, privredne i društvene aktivnosti ove ugledne osječke porodice.

Udajom ženskih članova porodični život se nastavio u drugim sredinama, u Petrinji i Beogradu.

U posebnom segmentu izložbe predstavljen je život Vere Radanović, udate za trgovca Nikolu Tomića iz Petrinje. Period od 1923. do 1978. obeležen je sudbonosnim ratnim godinama, izbeglištvom i posleratnom društvenom marginalizacijom.

Zahvaljujući želji naslednika porodice Radanović i Tomić, da svoje porodične dragocenosti poveri na čuvanje Etnografskom muzeju u Beogradu, ovi predmeti, kao svedočanstvo života jedne porodice, postali su deo kulturnog nasleđa i dragoceni izvori za razumevanje i tumačenje privatnog i javnog života srpskog građanskog društva od kraja 18. do sredine 20. veka.

Vreme: 22.12.2017 18:58

Medij: rtvnp.rs

Link: <https://rtvnp.rs/2017/12/22/uputstvo-za-zastitu-nematerijalne-kulturne/26273>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Uputstvo za zaštitu nematerijalne kulturne

2434

U Narodnoj biblioteci "Dositej Obradović" predstavljena je brošura koja sadži sva uputstva i korisne informacije za pojedince koji imaju ideju da zaštite jedan od segmenata nematerijalne kulture Bošnjaka. Brošuru je izda

U Narodnoj biblioteci "Dositej Obradović" predstavljena je brošura koja sadži sva uputstva i korisne informacije za pojedince koji imaju ideju da zaštite jedan od segmenata nematerijalne kulture Bošnjaka. Brošuru je izdala nevladina organizacija "Nova vizija" iz Prijepolja i Ženska inicijativa iz Priboja, a projekat je posledica saradnje koju Gradska biblioteka ima sa Etnografskim muzejom iz Beograda i svim relevantnim institucijama koje se bave zaštitom kulture.

Predstavljena brošura sadrži neophodne informacije za one koji imaju ideju da zaštiti neki običaj, sepcifičan folklor, vrstu pjesme, tehniku izgrade posebnih predmeta, obilježavanje datuma, rituale, vjerovanja i slično, a koji su dio posebnosti bošnjačkog naroda. Ona objašnjava sve, od toga šta se sve može zaštititi do toga kome se treba obratiti i koji su obrasci neophodni, a posledica je dvogodišnjeg projekta koji je okupio brojne kulturne profesionalce i naučne radnike, kao i predstvanike udurženja i institucija iz različitih krajeva. "Brošura je posvijećena svim pojedincima koji su zainteresovani da se u narednom periodu bave očuvanjem nematerijalne kulture, dakle nije vezana striktno za učesnike seminara već za sve koji žele da se u narednom periodu bave ovim ", kaže direktor Narodne biblioteke "Dositej Obradović", Elijas Rebronja.

Potrebno je da zainteresovani vode računa da je predloženi segment nematerijalne baštine već postoji, da je živ i da je održiv u zajednici, a vaoma su bitne preporuke podrška gradskih i kulturnih instutucija. "Ima puno takvih primjera šta je moguće zaštititi, ali ono što je bitno jeste da se tiče identiteta zajednice, da se tiče lokalne zajednice, da je to nešto što živi i što ljudi koriste u svojoj svakodnevnoj ili periodičnoj kulturi. Da li je to vjerovanje ili je to neki ritual ili običaj, to nije bitno. Bitno jeda to bude nešto što možemo da štitimo svi ", kaže profesor Filozofskog fakulteta u Beogradu dr Miloš Milenković UNESCO-ov sistem unapređenja kulturne zaštite napravljen je tako da kroz njega po pravliu nematerijalnu kulturu mogu štititi svi bez obzira da li pripadaju većinskom narodu ili ne. Ipak, do sada je u svim državama najprije zaštićeno kulturno blago većinskog naroda.

